

angolul fog megjelenni az Argumentum Kiadó gondozásában.

1967-ben mentem férjhez. Férjem evangélikus. A keresztyény egység, az ökuméné hívei vagyunk. Ő akkor az ELTE Fizikai-Kémiai Tanszékén volt oktató, később egy akadémiai és egyetemi kutatócsoportban a molekulák szerkezetével foglalkozott, s a kezdetektől fogva alkalmazta és írta a számítógépes programokat.

Nyugdíjazása után kértem, hogy segítsen a Kézirattár és Régi Könyvek Gyűjteményében a számítógépes munkára történő átállásban. 13 évig dolgozott az Akadémia Könyvtárában, kitanulta a „régikönyves” szakma idevágó részeit, s így tudtuk az ALEPH-rendszert a kéziratos hagyatékok és a régi könyvek katalógizálására adaptálni, és azok gépi feldolgozását elindítani.

Az EKE tiszteletbeli tagjai Pécsről Boda Miklósné Dr. Szepes Zsuzsanna és Boda Miklós

Zsuzsa, 2012-ig a Pécsi Püspöki Hittudományi Főiskola könyvtárosa, írja:
„**Apostolok iskolája**” – e névvel illették a papnövédek, és nem is csak egymás közt, a pécsi Szemináriumot, amint ezt – közvetve – az alábbi sorok is bizonyítják: **„Apostolszobrok állnak Szemináriumunk udvarán. Valamikor a Székesegyház homlokzatát ékesítették. Akkor az egész egyházmegyéhez szóltak, hiszen az egész egyházmegye büszkeségét díszítették. Elérhetetlen magasságból prédikáltak Istenről, Egyházzól, hitről. Ma udvarunkon állnak, mint vonzó példák.”**

A Pécsi Egyházmegyében a török hódoltság után fél évszázaddal létesült papnevelő intézet. A Szeminárium alapkövét 1742. június 4-én Berényi Zsigmond püspök helyezte el. Felszentelésére 1746. szeptember 4-én került sor. 1950-ig eredeti helyén, a patinás Papnövelde utcai épületben működött, melyet 1951 augusztusában át kellett adni állami iskola céljára. A viharos történesek következtében a kispapok már a Püspökségen laktak, ott is tanultak, majd át kellett költözniük Győrbe, s 1991-ig a Győri Római Katolikus Hittudományi Főiskolán folytatták tanul-

mányaikat. 1989-ben Mayer Mihály püspök úr „hazahívta” őket. Az 1991/1992-es tanévet már Péccett kezdték, a Püspökségen, majd 1992 februárjában átköltözhetek a Dunántúli Napló volt szerkesztőségének Hunyadi út 11. szám alatti épületébe, melyet megkapott az egyházmegye. Az 1991-ben induló Pécsi Hittudományi Főiskola és Papnevelő Intézet jogutódja az állam által 1949-ben feloszlott Szemináriumnak. Mintegy negyven év kényszerszünet után, szerény körülmények közt, de városunkban folytatódott a teológiai képzés és papnevelés.

Egyetlen, Salgó-palcokkal „bélelt” kis szobából állt az ekkori könyvtár. Itt kellett elhelyezni a jórészt hagyatékokból, illetve ajándék-kötetektől álló, de új beszerzéssel is gyarapodó állományt. Egy e célra kijelölt kispap látta el a könyvtárosi feladatokat. Én az 1990-es évek második felében ismerkedtem meg a könyvtár helyzetével, problémáival. Munkahelyemről, az Egyetemi Könyvtárból kéretlenül is átjártam a velünk úgyszólván szomszédos intézménybe. Prefektus úr a szívén

viselte a bibliotéka sorsát, s bár ügyeskednem kellett a „főhivatású munkaidőn” túli órákkal, lassacskán, de elindult a mind jobban érzékelhető fejlődés, kezdem értelmét és eredményét látni az önként, minden ellenszolgáltatás nélkül végzett munkának. A könyvtár ekkoriban még nem volt önálló szervezeti egység, de 1997-ben már a nyilvános könyvtárak jegyzékén is szerepelhetett. A körülmények úgy alakultak, hogy magam is mondhatni főhivatású egyházi könyvtáros lettem, s meg tapasztalhattam azt is, hogy mit jelent az egyszemélyes könyvtári „állapot”. Feladat, tennivaló rengeteg volt.

Igyekeztem mindent megtenni azért, hogy az intézménynek az alapfunkciókat jól ellátó, a használók igényeit minél teljesebben kielégítő könyvesháza legyen.

Amikor Ásványi Ilona „rám talált” Pannonhalmáról, még csak sejtettem, mintsem tudtam, hogy „létezik” egy olyan szervezet, olyan könyvtári „egyesülés”, melyet a magukénak tudhatnak az egyházi könyvtárak és könyvtárosok egyaránt. Aztán világossá vált, hogy ebben helye van Pécsnek is. Az Egyházi Könyvtárak Egyesülésével való kapcsolat nagy ajándék, „jó hír” volt, mert a szakmai-módszertani segítségnyújtás olyan forrását nyitotta meg számomra, amelyben korábban nem lehetett részem. Az EKE révén egyre több kollégával és könyvtárral köthettem ismeretséget. 2001-ben, Debrecenben vettem részt először Egyesülésünk közgyűlésén, illetve szakmai konferenciá-

ján. A tartalmas program, a személyes találkozások meghittsége, az egymás problémáira nyitott, szakmai együttműködésre ösztönző légkör a szó igazi értelmében megérintett, s így volt ez a további években is.

Korlátozottan nyilvános (szeminárium) könyvtárunk 2000 szeptemberében búcsút mondhatott a Hunyadi úti szűkösségnek, és immáron a Főiskola Papnővelde utcai főépületében folytathatta működését egy földszinti előadóteremben és egy emeleti tanteremben. Mindez már megteremtette a nyilvános könyvtári működés alapfeltételeit. Az Országos Katolikus Gyűjteményi Központ s az EKE segítségével és koordinálásával elindulhatott a gyűjtemény számítógépes feldolgozása, az ORBIS program alkalmazásával. Szólnom kell Broczky István végtelen türelméről és segítő hozzáállásáról, mely hatalmas előrelépést jelentett a könyvtár számára. A tudományos konferenciák és szakmai napok tartalmas programjából is nagyon sokat tanultunk.

2005. szeptember 10-én vehette birtokba jelenlegi, a főiskola rangjához valóban méltó otthonát a könyvtár; a teljes belső felújítást a Püspökség 47,1 millió Ft-os pályázati támogatása tette lehetővé. A könyvtár immáron „kétszemélyes”, s bár volna még helye a működési feltételek további javításához szükséges támogatásoknak, 2011-ben már nem kellett szegyenkeznünk, amikor fogadtuk az EKE pécsi vándorgyűlésének résztvevőit.

Miklós, a Csorba Győző Könyvtár címzetes igazgatója, írja:

Zsuzsa nagyon szerény volt, mert egy szóval sem említette, hogy közel negyven éves egyetemi könyvtári működése során, mint az olvasószolgálati osztály vezetője, nagyon sokat tett a könyvtár különgyűjteményét képező püspöki

könyvtár megismeréséért. Doktori disszertációjának és további publikációinak a középpontjában is a „Klimó Könyv-

tár” állt, illetve a könyvtár prefektusa, Koller József prépost, egyháztörténész könyvtári tevékenysége. Nem említette azt sem, hogy a nyugdíjba vonulását követő évben a könyvtár tanszék vezetője volt a kaposvári főiskolán, heti kétszeri odautazással, de a közbeeső napokon ekkor is a pécsi főiskola könyvtárába „járt át”.

1961-ben, úgyszólván Zsuzsával egyidejűleg lettem a Pécsi Egyetemi Könyvtár tudományosnak nevezett munkatársa. Másfél évtized elteltével jórészt anyagi megfontolásból (két gyermekünk volt már ekkor és készülődött a harmadik) állást változtattam. Előbb dokumentátor-kiadványszerkesztő voltam a megyei pályaválasztási intézetben, majd könyvtári és levéltári referens a megyei művelődési osztályon, mígnem „igazi” könyvtáros lehettem újra. 1987-ben ugyanis a Baranya Megyei (a mai Csorba Győző) Könyvtár, „fogadott magába”, melynek tudományos titkára, igazgatóhelyettese, majd címzetes igazgatója lettem, 2003-tól pedig nyugdíjasa.

Persze továbbra sem hagytak nyugton bizonyos, általam korábban is kutatatott témák. Már az 1970-es évek első felében elvégeztem az egykori püspöki könyvtár könyveiben található tulajdonosi és egyéb bejegyzések, nyomtatott tulajdonjegyek gyűjtését. Részeredményeket (Oláh Miklós, Mossóczy Zakariás, Nádasdy Ferenc országbíró és mások tulajdonában volt kötetek) még egyetemi könyvtárosként sikerült publikálnom. Miután közvetlen kapcsolatom megszakadt a Klimó Könyvtárral, a továbbiakban a középkori pécsi egyetemmel, III. János pécsi püspök, alias Janus Pannonius életének és életművének olasz vonatkozásaival foglalkoztam elsősorban. Publikációim is eb-

ben a tárgykörben születtek. Ennek – és az Irodalomtudományi Intézet javaslatának – köszönhetően öt-öt hónapot tölthettem Olaszországban kutatási ösztöndíjjal, 1984-ben, majd 1989-ben.

Igyekeztem bekapcsolódni a Magyar Könyvtárosok Egyesülete 1974-ben alakult területi szervezetének a munkájába, titkárát a megalakulást követő években Szepes Zsuzsannának hívták, s a későbbiekben magam is titkára, három ciklusban elnöke voltam az MKE Pécsi és Baranyai Szervezetének. Nagy ajándék, nagy élmény volt számomra, hogy Zsuzsa révén találkozhattam az Egyesülés mondhatni semmihez sem hasonlítható szellemiségű közösségével, vezetőivel és a tagkönyvtárak különbözőségükben is „egy irányba húzó” képviselőivel. A kalocsai kecskeméti közgyűlésen már ott lehettem Zsuzsával, és a következő években is megadatott nekünk ez a kivételes élmény. (Egyedül Csurgót voltunk kénytelenek „kihagyni”.) Nekem végtelenül sokat adott Gyulafehérvár, mert végre „eredetiben” is megcsodálhattam a reneszánsz építészet erdélyi remekét, a Lásza János által építtetett kápolnát. (Ennek előtte csak a sírkövét láthattam a magyarok templomának is nevezett Santo Stefano Rotondóban, Rómában.)

Erőm szerint igyekeztem hasznossá tenni magamat, lévén rendszeresen kiállító fotós, mindenekelőtt a közgyűlések és szakmai konferenciák eseményeinek a megörökítésével. Eleinte papírképsorozatokot küldtem a mindenkori vezetőségnek, ma már „lemezen” továbbítom az eredményt. És immár a tiszteletbeli tagság megtisztelő címével felruházva várom, Zsuzsával együtt várjuk a soros élményt, a következő közgyűlést.